

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
MICHAEL MALLIA**

Seduta tat-28 ta' Novembru, 2013

Appell Kriminali Numru. 574/2012

Appell Nru: 574/2012 MM

**Il-Pulizija
(Spettur Saviour Baldacchino)**

VS

Francis Stivala

Illum 28 ta' Novembru, 2013

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi migjuba kontra l-appellat Francis Stivala, detentur tal-karta ta' l-identita bin-numru 915346M akkuzat talli:

Bhala l-persuna responsabbli w jew liċenzjata tal-kumpanija *Coot Services Ltd.* – C 41955, fil-kapaċita` tiegħu jew ta' detentur tal-liċenzja AH/0195, fid-19 ta' Lulju

2011, u fil-ġranet ta' qabel, f'Chantilly Court Aparthotel, fi Triq l-Universita`, l-Imsida:

Bi Ksur ta' l-Art. 43(1)(b) ta' l-Att ta' 1999 dwar Servizzi ta' l-lvvjaġġar u tat-Turiżmu għal Malta, Kap. 409, u bi ksur tar-regolamenti numru 10(1) u 10(2) ta' l-Avviż Legali 82 ta' 2002 (Regolamenti ta' l-2002 dwar Stabbilimenti t'Akkomodazzjoni Turistika), naqas milli josserva l-kundizzjonijiet tal-liċenzja, kif stipulat fit-Tielet Skeda intitolata 'Aparthotel – ta' l-Avviż Legali 82 ta' l-2002 (Regolamenti ta' l-2002 dwar Stabbilimenti t'Akkomodazzjoni Turistika),

1. bi ksur tar-regolament 6.2.1.1. fl-appartament 9A naqas milli jipprovdi soda ta' daqs 85 X 190 ċmtru għal soda waħda; u
2. bi ksur tar-regolament 6.2.1.1. fl-appartamenti 9A, 12A, 13A, 19 u 19A naqas milli jipprovdi gwardarobba b'5 spallieri simili għal kull persuna; u
3. bi ksur tar-regolament 6.2.3.7 fl-appartamenti 9A, 12A, 13A, 19 u 19A naqas milli jipprovdi faċilita` li tagħmel telefonati interni diretti mill-kamra; u
4. bi ksur tar-regolament 6.2.3.20 fl-appartamenti 9A u 13A naqas milli jipprovdi fi stat tajjeb pjan ta' ħruġ waqt emerġenza li jintwera fuq ġewwa tal-bieb mnejn tidhol fil-kamra; u
5. bi ksur tar-regolament 6.2.4.3 fl-appartament 13A, naqas milli jipprovdi mtieraħ fi stat tajjeb; u
6. bi ksur tar-regolament 6.2.4.6 fl-appartament 12A, naqas milli jipprovdi għata tas-sodda fi stat tajjeb;
7. bi ksur tar-regolament 6.2.4.7 fl-appartamenti 13A u 9A naqas milli jżomm il-ħitan fi stat tajjeb fil-kamra tas-sodda; u

8. bi ksur tar-regolament 6.2.4.10 fl-appartamenti 13A, 19, 19A u 9A naqas milli jipprovdi għamara fi stat tajjeb; u
9. bi ksur tar-regolament 6.3.4.2 fl-appartamenti 13A, 12A, 9A, 19 u 19A naqas milli jipprovdi porċellana sanitarja fi stat tajjeb; u
10. bi ksur tar-regolament 6.3.4.7 fl-appartamenti 13A, 12A u 19A naqas milli jipprovdi fi stat tajjeb mixers tal-banju; u
11. bi ksur tar-regolament 6.4.4 fl-appartamenti 13A, 12A, 9A, 19 u 19A naqas milli jipprovdi ventilazzjoni furzata jew estrazzjoni viċina għal post fejn isir it-tisjir; u
12. bi ksur tar-regolament 6.4.1.6 fl-appartamenti 13A, 12A, 9A, 19 u 19A naqas milli jipprovdi cupboard tal-kċina fi stat tajjeb; u
13. bi ksur tar-regolament 6.4.1.9 fl-appartamenti 12A u 19A naqas milli jipprovdi refrigerator bil-freezer fi stat tajjeb; u
14. bi ksur tar-regolament 7.3.1 naqas milli jipprovdi mmarkar b'sinjali għal kamra tal-banju pubblika fil-blokk B; u
15. bi ksur tar-regolament 7.4.1. naqas milli jipprovdi kuriduri u passaġġi fi stat tajjeb; u
16. bi ksur tar-regolament 7.3.2 naqas milli jipprovdi extractor bil-lift fil-blokk Ċ f'kundizzjoni tajba ta' tħaddim; u
17. bi ksur tar-regolament 8.4.2 naqas milli jipprovdi fi stat tajjeb il-banju (tal-kamra tal-banju) f'aeri pubbliċi; u
18. bi ksur tar-regolament 13.1.12 naqas milli jipprovdi dokumentazzjoni li sar eżerċizzju mill-inqas wieħed fis-sena, t'emergenza w evakwazzjoni għall-persunal; u

19. bi ksur tar-regolament 13.1.3 naqas milli jipprovdi avvizi t'emergenza w evakwazzjoni għall-persunal; u

20. bi ksur tar-regolament 13.1.6 naqas milli jinżammu records tal-manutenzjoni u t-tiswijiet minn nies professjonali; u

21. bi ksur tar-regolament 13.3.2 naqas milli jipprovdi ħruġ t'emergenza li jinfetħu l-barra.

Il-prosekuzzjoni talbet ukoll li jekk l-imputat jinstab ħati minn l-Onorabbli Qorti, jiġi kkundanat iħallas multa w jottempra ruħu mall-ligi *ai termini* tad-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 43(1) u (2) tal-Kap. 409 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati mghotija fit-22 ta' Novembru, 2012 fejn il-Qorti wara li semghet il-provi u semghat it-trattazzjoni tal-prosekuzzjoni u d-difiza, ddikjarat li peress li l-akkuzi kif dedotti ma jirrizultawx pruvati sal-grad rikjest mill-ligi iddikjarat lill-imputat mhux hati tal-istess imputazzjonijiet u konsegwentement illiberatu minnhom.

Fliet l-atti processwali;

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat.

Rat ir-rikors tal-Avukat Generali fejn talab lil din il-Qorti tħassar u tirrevoka s-sentenza appellata u minflok issib lil Francis Stivala ħati tal-imputazzjonijiet kollha, u teroga l-piena komplessiva kontri skond il-Ligi.

Rat l-aggravji tal-appellant Avukat Generali:

Illi fid-29 ta' Novembru 2012, l-esponent Avukat Ġenerali rċieva l-atti tal-kawża u ħassu aggravat bihom u għaldaqstant qiegħed jintavola dan l-umli appell a bażi ta' dak li jipprovdi l-artikolu 45(4) tal-Kap. 409 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi l-aggravju jikkonsisti fil-fatt illi l-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, għaddiet

għad-deċiżjoni tagħha bħala riżultat ta' apprezzament żbaljat tal-provi, kif ukoll interpretazzjoni u applikazzjoni żbaljata tal-Liġi.

Illi minn qari tas-sentenza appellata, jidher ċar illi l-Ewwel Onorabbli Qorti rritjeniet li ma ngabet l-ebda prova konklussiva li l-blokka in kwistjoni ma kienetx attrezzata b'tali mod u manjiera li tipprovd i akkomodazzjoni komda, in konformita` mal-liċenzja. Dan pero` il-Qorti għamlitu mingħajr ma analizzat:

- a) l-imsemmija liċenzja,
- b) ix-xhieda ta' Noel Aġius, u
- c) r-rapport u r-ritratti eseblti fil-proċess.

Illi l-gestjoni tal-aparthotel in kwistjoni hija rregolata mir-regolament 6 tal-Avviż Legali 82 ta' l-2002, taħt il-klassifika ta' 'self-catering unit'.

Illi fir-rigward tal-kmamar tas-sodda r-regolament jiddetta t-tali kundizzjoni:

6.2.4.10 Stat tajjeb ta' l-għamara: bini fis-sod, ebda sinjal, jew ftit li xejn, li għaddej iż-żmien minn fuqha, tqagħbir.

Illi mir-ritratti eseblti jirriżulta b'mod inekwivoku illi l-appellat kien qiegħed joffri akkomodazzjoni lit-turisti meta l-appartamenti in kwistjoni kienu mgħamra b'għamara ta' kwalita` inferjuri. Ir-ritratt a fol.8 juri gwardarroba mħażża fl-appartament numru 13A, dak a fol. 9 juri komodina mtebba fl-appartament 9A, u r-ritratt a fol. 10 juri l-kundizzjoni makabra tal-għamara fl-apartament 19.

Illi fir-rigward tal-kmamar tal-banju, r-regolament 6 tal-istess Avviż Legali jistipula s-segwenti kundizzjonijiet:

6.3.4.2 Stat tajjeb ta' porċellana sanitarja: bla tqagħbir, xquq, tixlif, tbajja' jew simili.

6.3.4.7 Tindif sew ta' porċellana sew ta' porċellana sanitarja: mingħajr tbajja' ta' l-ilma jew simili.

Illi mir-ritratti jirriżulta illi l-appellat kien qiegħed joffri akkomodazzjoni lit-turisti meta l-appartamenti in kwistjoni kienu mgħamra bi kmamar tal-banju antikissimi fi bżonn imminenti biex jinbidlu (vide fol. 11-15 u 25-27 tal-proċess).

Illi mix-xhieda ta' Noel Aġius u r-ritratt a fol. 17 tal-proċess kien ippruvat illi l-bank tal-kċina fl-appartament 18 għandu kexxun nieqes, kif ukoll *extractor* nieqes, bi ksur tar-regolamenti 6.4.1.6 u 6.4.4 tal-Avviż Legali 82 ta' l-2002, liema regolamenti jiddettaw it-tali kundizzjonijiet: 'Stat tajjeb ta' l-għamara: bini fis-sod, ebda sinjal, jew ftit li xejn, li għaddej iż-żmien minn fuqha, tqagħbir'; 'Ventilazzjoni forzata jew estrazzjoni viċina għal post fejn isir it-tisjir'.

Illi di più ir-ritratti eseblti a fol. 21 u 22 juru *corrosion* u sadid tal-mixers, u s-sink tal-kċina, fl-appartament numru 13A. *Inoltre*, mir-ritratti a fol. 19 u 20 jirriżulta b'mod inekwivoku illi l-appellat kien qiegħed joffri akkomodazzjoni lit-turisti meta l-appartament innumerat 12A kien mgħammar bi friġġ imsadda li tipperikola l-iġjene fl-ippreservar tal-ikel, u dan in vjolazzjoni tar-regolament li jistipula t-tali kundizzjoni:

6.4.1.9 Kull tagħmir għandu jkun jaħdem sew (Verżjoni bl-Ingliż: 'All appliances in good functional order').

Illi jirriżulta b'mod ċar illi l-Avviż Legali 82 ta' l-2002 jirrikjedi ż-żamma ta' ċerti standards, anke f'aparthotel ta' klassifikazzjoni ta' żewġt istilel, kif propju huwa l-każ għac- 'Chantilly Court Aparthotel'. *Una volta*, tali standards ma jkunux miżmuma, l-artikolu 43(1)(b) jistipula piena ta' multa/prigunerija kontra l-*licensee*, kif ukoll ordni mill-Qorti lil ħati sabiex ineħhi l-kawżi tar-reat u josserva l-kundizzjonijiet imposti fil-liċenzja.

Illi permezz ta' ittra eseblta a fol. 35 tal-proċess, datata 6 ta' Ottubru 2011, u *dunque* miktuba wara l-ispezzjoni msemmija, l-appellat Francis Stivala kien kiteb lill-Awtorita` sabiex tgħinu jottjeni l-permessi mill-MEPA sabiex jimmodernizza l-blokka in kwistjoni, li skond hu

għandha bżonn: *'upgrade and refurbish [of] the entire property and contents'*. Illi permezz ta' din l-ittra l-appellat stess jistqarr bil-miktub kemm fil-fatt il-blokka 'Chantilly Court Aparthotel' ma kienetx in konformita` mall-istandards rikjesti mil-liċenzja u l-Liġijiet tat-Turiżmu fuq msemmija.

Illi a bażi tas-suespost u mill-assjem tal-provi prodotti, l-esponent Avukat Ġenerali bir-rispett jissottometti illi, l-ewwel Onorabbli Qorti ma setgħetx legittimament u raġonevolment tasal għal-liberatorja tal-appellat Francis Stivala.

Ikkonsidrat,

Mill-verbal tat-13 ta' Gunju, 2013 (fol 75), l-appellat ecepixxa n-nullita ta' l-appell ta' l-Avukat Ġenerali peress illi ma jissodisfax il-vot rikjest mill-Artiklu 413 tal-Kap 9. Dana qed jinghad peress illi l-Avukat Ġenerali ghandu biss dritt ta' appell fuq kwistjonijiet ta' Ligi meta si tratta ta' decizjonijiet mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati fil-kompetenza ordinarja tagħha. Peress illi dan l-appell huwa wkoll fuq il-meritu allura deherlu li l-Avukat Ġenerali ma setax jappella mid-decizjoni ta' l-Ewwel Qorti, l-Avukat Ġenerali pero' rribatta u qal illi d-dritt tieghu ta' l-appell huwa msejjes fuq il-Kap 409 tal-Liġijiet ta' Malta u mhux fuq il-Kap 9.

Ikkunsidrat.

L-argument ta' l-appellat ireggi meta si tratta ta' kawzi ordinarji taht il-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, dan il-kaz pero' huwa kopert mill-Kap 409 s-Servizzi ta' l-Ivvjaggar u tat-Turizmu għal Malta li hija Ligi specjali li tirregola dan is-settur tat-turizmu li fih jopera l-appellat. L-Artiklu 45 (4) tal-Kap 409 jgħid specifikament li *"Minkejja d-dispozizzjonijiet tal-Kodici Kriminali, l-Avukat Ġenerali għandu dejjem ikollu dritt ta' appell quddiem il-Qorti ta' l-Appell Kriminali minn kull Sentenza mogħtija fi procedimenti li johorgu minn dana l-Att jew minn kull regolamenti, regoli jew ordnijiet magħmulin bis-sahha tieghu."* Dan id-dispozittiv huwa car u ma jhalli l-ebda lok

ghal interpretazzjoni, l-Avukat Generali ghandu dritt ta' appell quddiem il-Qorti Kriminali minn kull Sentenza moghtija taht dana l-Att. Pero' wkoll l-appellat qiegħed jargumenta illi din il-Ligi tiddiskrimina fil-konfront tieghu peress illi tagħti d-dritt lill-Avukat Generali li ma jigix mogħti mill-Ligi generali.

Bir-rispett dan l-argument ma jagħmilx sens legali. Ma hemm xejn diskriminatorju f'din il-Ligi kontra l-appellat Fransis Stivala, kull min jopera fis-settur tat-turizmu u fis-servizzi ta' l-ivjaggar jaf illi jaqa' taht dan il-Kap u jrid josserva d-dispozizzjonijiet tieghu, ma hemm xejn diskriminatorju bejn l-appellat u operatori ohra fis-servizzi ta' l-ivjaggar u tat-turizmu. L-appellat kien ikollu ragun illi kieku din il-Ligi tiddiskrimina lilu personalment mill-operaturi l-ohra, dana mhuwiex il-kaz u l-appellat u l-operaturi kollha jafu liema Ligi jkopri l-operat tagħhom u jridu josservawha sa l-icken dettal. Dan id-dritt ta' appell mogħti lill-Avukat Generali huwa mogħti versu l-operaturi kollha tas-Servizzi ta' l-ivjaggar u tat-Turizmu u mhux biss kontra l-appellat. Jekk l-appellant ghandu xi lanjanza kostituzzjonali fuq dan il-punt zgur li dan mhuwiex il-foro fejn għandha tigi dibattuta. Quindi din il-Qorti jidhrilha illi dan l-argument ta' l-appellat ma jagħmilx sens u għandu jigi michud. Għal bqija l-Qorti tiddeciedi illi tichad din l-eccezzjoni preliminari ta' l-appellant, tiddikjara l-appell ta' l-Avukat Generali bħala validu u legali u konformi mad-dispozizzjoni ta' l-Artiklu 45 (4) tal-Kap 409 tal-Ligijiet ta' Malta.

Għalhekk din il-Qorti tordna l-prosegwiment tal-kawza bis-smieh ta' l-appell ta' l-Avukat Generali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----